

## **Bír; 6:1-16.**

*Minden Egész eltörött, / Minden láng csak részekben lobban, / Minden szerelem darabokban, / Minden Egész eltörött.* Így fogalmazta meg Ady kb. már száz évvel ezelőtt a nyugati világ problémáját. Prófétaerő volt ebben a megfogalmazásban, hiszen, ő még inkább csak a finom kis repedéseket láthatta. Nagy Magyarország még egyben volt. A kis falu népe még együtt zengi a zsoltárt a menny Istenének vasárnaponként a templomokban. Kevés még a válás, a családok formailag még együtt vannak. Elvileg még minden egész. Ady mégis érzi már száz évvel ezelőtt, hogy ez már csak látszat. És az idő sajnos őt igazolta. Pillanatok alatt esett szét minden. Az ország darabokban, az egyén és a nemzet közül eltűnt az összetartozás-érzet, a hazaszeretet egybetartó szála. A családok egységéből torz mozaikok lettek. A keresztyén Európának a lelki egysége meg látszathoz sincs már meg. Mindenki olyan bálványt keres magának, amelyet éppen akar. Minden egész eltörött. – Mai igénk is egy ilyen törött világot mutat be nekünk, és segítségével jobban megérthetjük saját világunkat.

Felolvasott igénk két szakaszból áll. Az első rész egy népről beszél, mely nem tudja megvédeni saját tagjait. A második rész egy személyről beszél, aki úgy érzi, hogy nem tehet semmit a népért. A nép és az egyén között nincs valós összefüggés. Egyik sem teszi, amit a másikért meg kéne tennie. Az egész széttörött. A bűn törte szét. „*Azt tették, amit rossznak lát az ÚR*”. Az ige mégis megmutatja azzal, ahogy egymásmellé teszi őket, hogy összetartoznak. Abban is, hogy a bűn következményében, a megalázottságban és szegénységben közös a sorsuk. Az egyén végül is nem tud nem osztozni az egész nép sorsában. De az ige azt is megmutatja, hogy közösek lehetnek a felemelkedésben is. A közösség és az egyén sokkal szorosabban összetartozik, mint ahogy mi azt összetört világunkban el tudnánk képzelni. Isten alkotott így; összetartozunk. Összetartozol a házastársaddal. Összetartozol a családdal. Összetartozol a gyülekezeteddel. Összetartozol a nemzetteddel. Tetszik-e vagy sem, összetartozol. És az embereknek ez igen gyakran nem tetszik. Mert az összetartozás összecsiszolódással jár. Az összetartozásban nem mindig az történik, amit én akarok. És nem akarják, nem tudják elviselni ezt a frusztrációt. Nem tudják, mert eleve nem úgy neveljük gyermekeinket, hogy nőjön a frusztrációtoleranciájuk, hanem hadd legyen minden úgy, ahogy a gyerek akarja, mert részint akkor vagyok „jó” szülő, másrészt legalább nem bög a gyerek. Hihetetlen káros gyakorlat, bármily divatos is, mert aztán a következmény az alkalmazkodásképtelenség. És ahol az emberek nem tudnak alkalmazkodni Istenhez és egymáshoz, ott minden széttörik. Házasság, gyülekezet és haza. Minden.

Isten rámutat, hogy az egészek széttörésének a mélyebb oka az, hogy „*Azt tették, amit rossznak tartott az ÚR*”. A bűn kezdi ki, és teszi tönkre az egész életet.

Az ige későbbi szakasza elmondja nekünk azt is, hogy idegen isteneket imádtak, azaz az élő Istennel elégedetlenek voltak. Vagy a parancsait sokallták, vagy az áldásait kevesellték, de mindenképpen valamilyen tekintetben „jobb” életet, gazdagabb életet kívántak maguknak. S mikor az ember nagyon gazdag életet akar magának, gazdagabbat, mint amire az Isten teremtette, akkor annak jellemzően szegénység a vége. Vagy lelki, vagy testi, nem ritkán pedig mindkettő. Ma Európában egyelőre inkább a lelki bajok a jellemzőek. Ott, régen, Gedeon korában a konkrét szegénység sújtotta az embereket. Mert azt tették, amit rossznak látott az az ÚR, akinek egyébként az az akarata, hogy az ő népének jó dolga legyen, s bőségben éljenek. De a bűn, a jót rosszra fordítja. Isten jó terve helyett a rossz valósul meg az életükön, mert azt teszik, amit rossznak tart az ÚR.

S amikor ezt olvastam, hogy „*azt tették, amit rossznak tartott az ÚR*”, ez azt a kérdést helyezte elém, hogy a mi népünk vajon mit tesz. Vajon az, hogy társadalmunk legnagyobb része semmibe veszi az URat, kedves lehet-e az Isten előtt? Azt, hogy tömegesen káromolják, szidalmazzák nap, mint nap életük ajándékozóját, jónak láthatja-e az ÚR? S vajon nem tartja-e rossznak az évenként még mindig több tízezer szám elkövetett magzatgyilkosságokat? És arról, hogy a házasságok szétesnek, és a gyerekek nem ép családokban nevelkednek, mert a házastársak nem képesek szeretni egymást, mi lehet a véleménye a szeretet Istenének? – Én azt látom, hogy nagy fordulatra lenne szükség, ha Európa és benne a magyarság azt szeretné, hogy ne forduljanak nagyon rosszra a dolgok.

De az is eszembe jutott, hogy vajon Magyarországon – nem a vallástalan tömeg, hanem – legalább Isten parányi népe, a keresztyénség azt teszi-e, amit jónak lát az ÚR? Legalább reformátusságunkat az ÚR iránti odaszántság jellemzi-e? Vagy inkább egyfajta langyosság, lanyhaság? Vajon szentnek tartjuk-e az ÚR napját? Első és szent kötelességünknek tartjuk-e, hogy minden hetünk azzal kezdődjön, hogy a hét első napján, vasárnap, eljövünk az Istentiszteletra, ahogy azt az ÚR megparancsolta? Vagy már eleve minden második hetünket Isten parancsának megszegésével kezdjük, s nem értjük, hogy miért nincs a többi napunkon áldás. Aztán, ha a hét első napját megszenteltük is, vajon ugyanúgy folytatódik-e a többi nap? Vagy a többi napunk pont úgy telik, mint a hitetleneknek? Éppúgy a pénzt kergetjük akár erkölcsi normákon átgázolva is? Éppúgy elhanyagolva a családi rítusokat, közös imádságokat, a hitben való nevelést? Éppúgy felbonthatónak gondolva a házasságunkat, mint akárki más? Ha valaki csak hét közben át minket, vajon miből jöhet rá, hogy Krisztushoz tartozunk? Ha semmiből, akkor azt tesszük, amit rossznak lát az ÚR. Ha semmiből, akkor semmi jóra nem számíthatunk. – De a történetben azt is látjuk, hogy nem kell ebben a reménytelen helyzetben megmaradnunk.

A történetben Isten népe számára a nemzeti függetlenség elvesztése és az éhség jelezte, hogy rossz úton járnak. Ebből a nemzeti függetlenség kevésbé izgatta őket, akkora hazafiak azért nem voltak, viszont az éhség csak imára indította őket.

De jó, hogy Isten úgy teremtette meg az embert, hogy tudjon éhes lenni. S de jó, hogy adott nekünk eszet is, hogy felismerhessük, hogy az éhséget nem csak kenyérrel, de imával is szükséges enyhíteni. Izrael népét az éhség tanította

imádkozni. Vajon minket mi tanít meg az imára? A te életedben hol van az a hiány vagy fájdalom, ami az Isten felé fordított, esetleg ami az Isten felé szokott fordítani? Izráel fiainak az éhség volt az, ami miatt segítségért kiáltottak az ÚRhoz. De Isten nem vette el az éhségüket. Isten nem azzal válaszolt imájukra, hogy küldött volna nekik jó sok vagon kenyeret a mennyből. Nem ez történt, mert az éhségre szükségünk van. Az Isten felé fordító hiányokra és fájdalmakra szükségünk van. Arra tanít a mai igénk, hogy nem azt kell kérnünk Istentől, hogy ezeket vegye el az életünkből. Sőt, ha rátalálsz egy fájdalomra, ami imádkozni tanított, s így Istenhez közelebb vitt, akkor azért adjál hálát! Mert, ahogy a szögek tartották Jézus testét a kereszten, s ebből a megváltásunk született meg, úgy ezek a fájdalmak tarthatnak meg minket a szenvedő Jézus mellett, s e fájdalmainkból az üdvösségünk születhet meg. Isten nem vette el az éhség fájdalmát a néptől. Ellenben megszabadította a népet a bűntől. Szabadságot adott nekik.

S a szabadítás azzal kezdődött, hogy igehirdetőt küldött nekik, aki az igével tükröt tartott nekik. Leleplezte az éhség hátterét, a bűnt, az Isten iránti hűtlenséget, és egyúttal bűnbánatra és bűnvallásra hívta a népet.

Ez a történet, de a Biblia egésze is tanúskodik arról, hogy mennyire fontos a közösség imádsága ahhoz, hogy a dolgok az egyéneknek keresztül jöjjenek. Hosszasan lehetne sorolni, hogy a szabadítók megjelenését Mózesstől kezdve hogyan előzte meg a nép (vagy legalább a nép egy részének) kitartó, közös imádsága. S ez az imádságos környezet biztosítja a megfelelő hátteret ahhoz, hogy az egyén Isten-élményt élhessen át. Meghallhassa Isten elhívó szavát, és felvállalhassa a küldetését. Mert a nép és az egyén egy egészet alkot. Az egyénnek szüksége van a közösség imáira, a közösségnek pedig szüksége van az egyénekre, akik meghallják és megcselekszik Isten akaratát. Így állhat helyre az isteni rend. Így forrhat össze az eltört egész.

Az imádkozó nép, az igei szembesülés, a bűn néven nevezése a történet első felében kialakult. S ebben a lelki környezetben szólítja meg Isten az egyént, esetünkben Gedeont. És Gedeon nagyon nem érti a dolgot. Mert attól, hogy már van egy Istenhez forduló háttérközösség, attól az egyénnek még meg kell harcolnia a saját kérdéseit, kétségeit. Meg kell harcolnia a közösségen belül a saját kérdéseivel, a saját hitéért. „Az ÚR veled van, erős vitéz” – így szól az angyali üdvözlés. Gedeonnak pedig kétsége van az ÚRral, a vele-léttel, és a saját vitézségével kapcsolatban. „*Ha van Isten, hol vannak a csodái? S ha velünk van, hogy kerülhettünk ilyen helyzetbe? S én nem erős vitéz vagyok, hanem népem legkisebbje.*” – körülbelül így lehet összefoglalni Gedeon kétségeit. S bizony hosszú lelki útra van Gedeonnak szüksége ahhoz, hogy Isten szemszögéből tudjon nézni magára, s meglássa, hogy ő Isten terve szerint nem a legkisebb, hanem csak a bűn nyomorította őt kicsivé. De Isten terve kibontakozása közben kiteljesedhet életében az Istentől neki szánt nagyság. Önbecsülése helyreáll, és valóban erős vitéz lesz belőle. S e hosszú lelki úton Gedeon megérti, hogy az ÚR végig velük volt, csak ők nem voltak az ÚRral. S megérti azt is, hogy nem azt kell várni, hogy az ÚR a szájába repítse a sülgalambot, hanem neki kell felismerni és elvégezni az ÚRtól kapott küldetését. Az ÚR lehetőséget ad, nyitott ajtókat, szabadsághoz vezető utakat. De ezeken az utakon az embernek kell járnia. S amikor Gedeon elkezd járni ezeken az utakon, megtapasztalja azt is, hogy hol vannak a csodák, melyeket addig csak régi történetekből ismert. Megtapasztalja, hogy ezek a csodák ma is ott vannak az engedelmisség útján. Pont úgy, mint régen. És pont úgy, mint ma is. De ahhoz, hogy ma mi is megtapasztalhassuk azt a csodát, amire vágyunk, hogy az egész ismét összeforr, nekünk is fel kell ismernünk és vállalnunk azt, amit az ÚR bízott ránk, és járnunk kell nekünk is kitartóan az engedelmisség olykor hitpróbáló, de csodákban bővelkedő útját. Ámen.

1. Mi volt Izráel elszegényedésének a kiváltó oka?
  2. A népnek milyen viselkedése, változása előzte meg Gedeon elhívását?
  3. Mi indította a népet arra, hogy Istenhez kiáltsanak?
  4. Isten hogyan válaszolt a nép imáira?
  5. Milyennek látta magát Gedeon, és milyennek látta őt az ÚR?
- a) Európa és Magyarország milyen válságtüneteket mutat? Mi mindenben nem teszi az itteni népesség azt, amit jónak látna az ÚR?
  - b) A reformátusság és keresztyénség vajon úgy éli meg a hitét, hogy azt jónak láthassa az ÚR? Szerinted miben kéne a hitgyakorlatát fokoznia a reformátusságnak?
  - c) Te mennyire vagy odaszánt a hitgyakorlatban? (Minden vasárnap..., buzgó imádság..., hitátadás..., igére figyelő életgyakorlat..., stb.)
  - d) Milyen fájdalomad van (volt), ami segít(ett) az Istenhez fordulásban? Hálát tudsz adni érte?
  - e) A gyereknevelés kapcsán hogyan segítetted, hogy gyermeked alkalmazkodó képessége növekedjen?
  - f) Milyennek látod magad te, s milyennek láthat téged az Isten? Szerinted a két látásmód mennyire közelít egymáshoz?
  - g) Téged mire hívott el az ÚR? Mit kell neked megtenned népedért és a gyülekezetédért?